

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 34 (6)

IZDAN 1 APRILA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 13949

Triton — Belco A. G., Hamburg, Nemačka.

Zatvarajući ventil, naročito za uređaje lavaboa.

Prijava od 24 maja 1937.

Važi od 1 oktobra 1937.

Pronalazak se odnosi na zatvarajući ventil, naročito za uređaje lavaboa, kada za kupanje itd. sa gornjim delom bez poklopac i sa navučenom ručicom koja je osigurana protiv aksijalnog pomeranja i cilju mu je, da se kod takvih ventila izvede naročito korisna veza ručice i vretena koja uprošćuje način izvođenja i upotrebu celokupnog ventila, kojom se otklanjaju nezgode do sada za ovaj cilj poznatih uređaja. Praktično siv do sada poznati načini utvrđivanja ručice imaju nezgodu, da relativno lako popuštaju i naročito nisu u stanju da izdrže naprezanja vretena na vučenje u aksijalnom pravcu, koja se kod takvih uređaja mogu često javiti. Zavrtanj, koji služi za utvrđivanje, može lako da se izgubi, zatim da se zavrtanjaska loza uništi, itd. Zatim naknadno zaptivanje pričinjava teškoće.

Ove su teškoće do sada mogle biti otklonjene samo komplikovanim uređajima, na primer time, što se prijemni deo ručice izvodio kao prosečni, spoljnim zavrtanjem snabdeveni konus i pomoću kakve prehvatne navrtke se natiskivao na vreteno, no ipak ovi su pričinjavali takvo poskupljivanje celokupne armature, da praktično jedva dolaze u obzir.

Bitna odlika pronalaska sastoji se tome nasuprot u tome, što se kod ventila za zatvaranje po ovom pronalasku ručica za stavljanje u dejstvo vretena nalazi na navrtci zaptivačeve kutije i na ovoj je utvrđena tako, da je osigurana protiv aksijalnog pomeranja, a da se ipak može obrtati nezavisno od navrtke zaptivačeve kutije. Veza ručice sa zaptivačevom kutijom se dakle vrši bez potrebe za daljim delovima,

a naročito i bez potrebe za naročitom spoljnom kutijom za zaptivačevu kutiju, koja je s druge strane zaptiveno ušrafljena u samu ventilnu kutiju i jednovremeno obrazuje ventilno telo. Ovim se stvara konstrukcija do sada nepostignute jednostavnosti, koja ne samo da se može udobno montirati, već se i za vreme upotrebe može uvek lako dopunski izvoditi njeno zaptivanje, a naročito se ima i korist apsolutne nezavisnosti zaptivanja zaptivačeve kutije prema ventilnoj kutiji i s druge strane same zaptivačeve kutije. Ova je nezavisnost oba dela za zaptivanje jednog u odnosu na drugi, kao što je bez daljeg jasno, od merodavnog značaja za bezuslovno sigurno zaptivanje.

U pojedinostima se novi gornji deo ventila dakle sastoji samo iz četiri glavna dela, naime iz kutije za zaptivačevu kutiju, iz zaptivačeve kutije, navrtke za zaptivačevu kutiju, i ručice za stavljanje u dejstvo. Veza navrtke za zaptivačevu kutiju i ručice na taj način, da ručica u odnosu na navrtku bude istina slobodno obrtna, ali ne i aksijalno pomerljiva, vrši se pod prvenstvenog oblika izvođenja pronalaska pomoću razmičućeg se (razapinjućeg se) prstena, koji se s jedne strane nalazi u obimnom žljebu nastavka u vidu čepa na ručici, a s druge strane u unutrašnjem žljebu u navrtci za zaptivačevu kutiju. Uvođenje ovog prstena i time i sklapanje delova omogućuje se konusnim proširenjem gornjeg dela navrtke za zaptivačevu kutiju. Dalji deo navrtke za zaptivačevu kutiju služi podjednako jednovremeno kao osloni površina za ručicu.

Tako složena kombinacija ručice i navrtke za zaptivačevu kutiju se jednostavno postavlja na vreteno koje je umešteno u zaptivačevu kutiju, pri čemu utvrđivanje dela ručice na samom vretenu potpuno izostaje i oba se dela moraju samo međusobno tako spojiti, da se pri obrtanju ručice njome zahvata i vreteno. Ovo se vrši u cilju veoma odnosno što bržeg montiranja podesno pomoću jednog preseka u vretenu, u koje zahvata u vidu noža u otvoru ručice utvrđeni, t.j. kroz ovaj otvor prolazeći deo.

Jedna dalja mogućnost za vezu navrtke za zaptivačevu kutiju i ručice jeste mogućnost navrtke za zaptivačevu kutiju koja je podeljena u aksijalnom pravcu, i koja gore dobija u vidu okovratnika prema unutra strčeći prstenasti nastavak, koji zahvata u odgovarajući žljeb u cilindričnom nastavku ručice. I ovde se isto dejstvo utvrđivanja, naime osiguranje protiv pomeranja u aksijalnom pravcu pri održavanju njegove mogućnosti obrtanja nezavisno od navrtke zaptivačeve kutije, no ipak se montiranje izvodi nešto jednostavnije no još uvek teško uvođenje razapinjućeg se prstena. Umesto zaptivačeve kutije može se i kutija ručice koja obrazuje nastavak ručice na sličan način aksijalno podeliti i biti snabdevena ispadom u vidu okovratnika koji je upravljen prema unutra, i koji zahvata u odgovarajući prstenasti žljeb navrtke zaptivačeve kutije. Po sebi se razume da osim napred opisanih postoje još i druge mogućnosti za vezu ručice za stavljanje u dejstvo sa navrtkom zaptivačeve kutije i da i ove ulaze u okvir ovog pronalaska.

Navrtka zaptivačeve kutije dobija spolja napadne površine za ključ za zavrtanje ili t. sl. i može u svako doba biti pritegnuta ili popuštena jednim potezom, a da ne bude potrebno skidanje ručice. Ali nezavisno od toga može i pomoću odgovarajućih napadnih površina na kutiji za zaptivačevu kutiju ova u svako doba u cilju osiguranja zaptivanja između nje i ventilne kutije biti naknadno pritegnuta. Na ovaj način složeni gornji deo nema nikakve spolja vidljive zavrtanje delove, što predstavlja vanrednu korist. Ventil se, pošto kutija za zaptivačevu kutiju obrazuje neposredno glavni sastavni deo ventilne kutije i ventalnog gornjeg dela, može izvoditi veoma vitkim i sa odgovarajućom uštedom u materijalu.

Na priloženom nacrtu su radi primera pokazana dva oblika izvođenja pronalaska u preseku.

Sl. 1 pokazuje izvođenje kod kojeg se veza ručice za stavljanje u dejstvo i na-

vrtnice za zaptivačevu kutiju vrši pomoću razapinjućeg se prstena.

Sl. 2 pokazuje oblik izvođenja veze pomoću podeljene zaptivačeve kutije.

Sl. 3 pokazuje oblik izvođenja sa podeljenom ručicom kutijom pri čemu je na obe poslednje slike pokazano samo stvarno utvrđivanje ručice.

Na nacrtu je sa **a** obeležena kutija za zaptivačevu kutiju, sa **b** navrtka za zaptivačevu kutiju, sa **c** ručica, a sa **d** vreteno, koje kod pokazanog oblika izvođenja ima presek **e**, u koji zahvata u vidu noža umeetak **f** u otvoru **g** vretena. Sa **h** je obeležen u odgovarajućim žljebovima navrtke za zaptivačevu kutiju i nastavak ručice na nalazeći se razapinjući se prsten, sa **i** je obeleženo konusno proširenje gornjeg dela navrtke za zaptivačevu kutiju, čijom se pomoću zaptivajući ušrafljuje u ventilnu kutiju **l**, čiji je nastavak pokazan samo šematički.

Prema sl. 2 je navrtka **b** za zaptivačevu kutiju podeljena u dve polovine b^1 , b^2 i na svom gornjem kraju ima jedan ispadnuti prema unutra strčeći u vidu okovratnika nastavak **m**. Ovaj nastavak u vidu okovratnika zahvata po izvršenom sklopanju u prstenasti žljeb **n** u kutiji **o** koja je umeštena u ručicu. Po sebi se razume, da može ova kutija za ručicu i izostati i celokupan deo ručice biti izveden iz jednog dela cilindričnim odgovarajući frezovanim (izrezanim) nastavkom.

Prema sl. 3 se ručica kutija **o** sastoji iz dva dela o^1 , o^2 i ima jedan donji u vidu okovratnika prema unutra ispadnuti (strčeći) nastavak **p**, koji zahvata u prstenasti žljeb **q** u navrtci **b** za zaptivačevu kutiju.

Pronalazak razume se nije ograničen na ovde opisane i u pojedinostima na priloženim slikama pokazane oblike izvođenja, već može biti menjan na različite načine, a da se time ne udalji od njegove bitnosti.

Patentni zahtevi:

1.) Zatvarajući ventil, naročito za uređaje lavaboa ili t.sl. sa gornjim delom bez poklopca, naznačen time, što je ručica za stavljanje u dejstvo vretena utvrđena na navrtci za zaptivačevu kutiju osigurano protiv aksijalnog kretanja ali tako, da se može obrtati nezavisno od ove.

2.) Zatvarajući organ po zahtevu 1, naznačen time, što se veza ručice sa navrtkom za zaptivačevu kutiju izvodi pomoću razapinjućeg se prstena koji je umešten u naspramne žljebove na ručicom delu i na odgovarajućem delu navrtke za zaptivačevu kutiju.

3.) Zatvarajući organ po zahtevu 1 i 2, naznačen time, što se otvor navrtke (b) kutije za zaptivačevu kutiju proširuje konusno prema gore i podesno je izveden kao osloni površina za ručicu (c) (sl. 1).

4.) Zatvarajući organ po zahtevu 1, naznačen time, što je navrtka (b^1 , b^2) za zaptivačevu kutiju izvedena podeljeno u aksijalnom pravcu i na njenom gornjem kraju ima u vidu okovratnika prema unutra strčeći nastavak (m), koji zahvata u odgo-

vrajući žljeb (n) na cilindričnom nastavku na ručici koji je obrazovan kutijom za ručicu (sl. 2).

5.) Zatvarajući organ po zahtevu 1, naznačen time, što je u ručicu umeštena u aksijalnom pravcu podeljena kutija (o^1 , o^2), koja na njenom donjem kraju ima nastavak (p) u vidu okovratnika koji strči prema unutra, i koji zahvata u odgovarajuće prstenasto udruženje (q) navrtke (b) za zaptivačevu kutiju (sl. 3).

FIG. 1

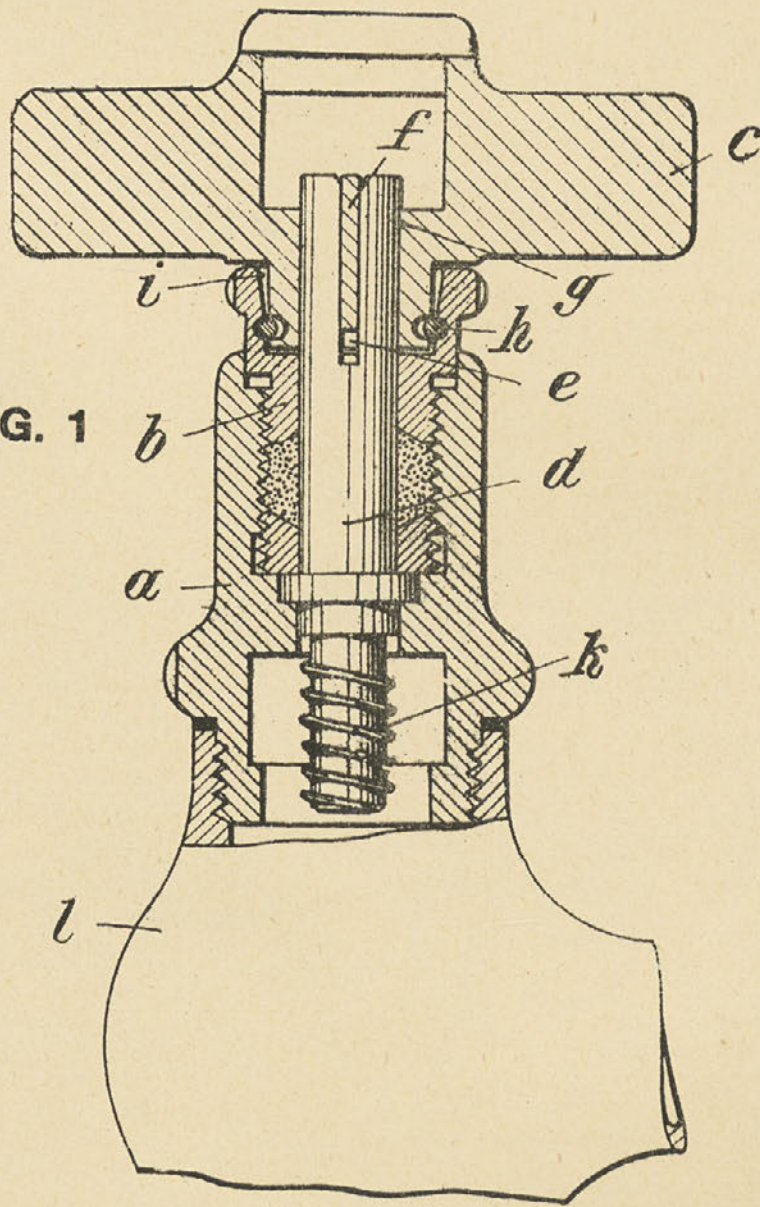

FIG. 2

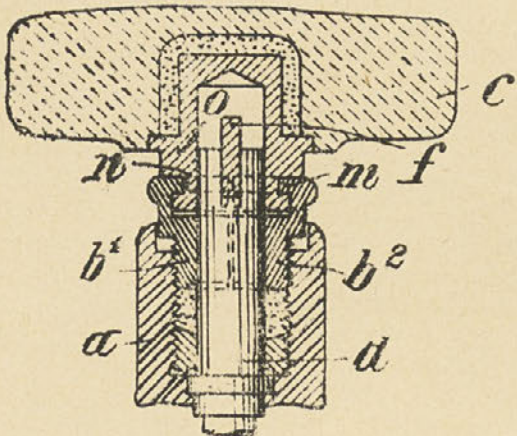

FIG. 3

